

# Cultures

TEATRE | MÚSICA | LLETRES | DANSA | ART | TRADICIONS | CINE | TELEVISIÓ

## Entrevista **Miracle Sala**

**Esriptora.** La passió per l'escriptura sempre ha acompanyat la filòloga olonenca. A l'entrada de la cinquantena, va decidir aturar-ho tot i posar-se al davant del teclat per donar cos a un llibre que recorre el cicle estacional d'un any sencer a través d'uns contes que desprenen una visió idealitzada de la infantesa

# «Escribo de l'Oló que vaig viure de nena»

► L'autora moianesa presenta avui a Manresa «La força de les paraules», el seu primer i guardonat llibre de relats breus

Toni Mata i Riu

GIRONA



■ De desgràcies, ja n'hi ha tantes que a Miracle Sala (Santa Maria d'Oló, 1967) li agrada escriure sobre el cantó dolç de la vida. Els relats de *La força de les paraules*, el llibre que significa el seu debut com a narradora en solitari, recreen amb una mirada literària tendra i còmplice els anys d'infantesa viscuts en un poble que el 2000 va canviar per Girona convençuda d'emprendre un nou rumb vital. Guardonada amb el 2n Premi de Narrativa Món Rural, concedit per la Fundació del Món Rural, l'autora olonenca presenta avui el volum a Manresa.

### ■ Infància, paradís perdut?

■ Evoco les coses bones del passat, una visió alegre dels anys viscuts de petita al poble. Coses que potser són més tristes, però en faig una evocació idealitzada.

### ■ Hi ha un conte d'un mossèn que té poc d'idíl·lic.

■ Aquest és el més verídic de tots. Però jo m'ho passo més bé escrivint coses més dolces, més líriques. M'agrada que el llenguatge m'emocioni, que ho facin les sensacions, les imatges. Sí, hi ha moltes coses que explico en el conte del mossèn que són reals. Però sempre faig un final optimista, sempre hi ha portes que s'obren.

### ■ Ningú se li molestarà a Oló?

■ No, espero que no. En els relats he volgut donar una visió bonica del poble, tot i que no el cito en cap moment. Hi ha gent, això sí, que m'ha preguntat coses de l'estil de «sóc jo la nena de les trenes?». Trobo que és normal que els qui em coneixen pensin que s'hi poden trobar reflectits.

### ■ En cap cas és un compendi de textos biogràfics?

■ Exacte. Hi ha anècdotes que les vaig viure, però els records serveixen per deixar anar la imaginació i fer un conte. Les vivències personals són el punt de partida de relats en què he inventat molt.

### ■ Hi ha episodis, però, que tenen molta sensació de versemblança, com és «La bassa».

■ El noi no existeix, l'invento. He de dir, però, que aquest ambient de poble que descriu, els oficis, el



MIREIA ARSO

Miracle Sala, a l'hotel Bellavista de Girona, la ciutat on viu des de fa disset anys



COSSETÀNIA. 11,90 EUROS. 104 PÀGINES

llenguatge... fan que la gent de la meva generació se senti en certa manera identificada. Tinc una amiga a Blanes que m'ho va comentar, i no hi ha res més distant que Blanes i Oló, mar i interior! De fet, tots els que som de poble i tenim una certa edat, tenim una bassa en el record.

### ■ Hi ha contes que tenen un aire de final de la infantesa i iniciació al món adolescent, com el de la descoberta de la regla.

■ Qui parla és una nena, la nena que jo era, amb ganes de recrear un entorn concret, rural, les relacions amb la família, els veïns, la colla d'amics, les feines de pagès, algunes de les quals ja han desaparegut. És cert que la nena m'ha sortit en alguns contes més petita i, en d'altres, més gran. I és veritat que la volia fer créixer a través dels contes, però no estan col·locats de forma cronològica, lineal.

### ■ Quina nena va ser vostè?

■ Jo vivia al raval, als afores. En el poble hi havia els que vivien al centre, que treballaven a les dues fàbriques tèxtils, i els que estàvem a pagès. I, per això, hi ha experiències que no són compartides per tots els de la meva generació. A casa s'hi duïen a terme feines com sembrar, segar, portar els animals, recollir ametlles, el raïm...

### ■ Ha volgut, en certa manera, atrapar un món que es perd?

■ Sí, o almenys intentar que no es perdi tan ràpid.

### ■ Com el llenguatge?

■ Hi ha gent que m'ha comentat que no era conscient del vocabulari que té. Quan escric, el llenguatge és el més important.

### ■ Què es perd, el lèxic?

■ Més que això, és una manera de dir les coses. Quan vaig a Oló, m'adono que molts joves del poble ja es mengen els pronoms febles. També crec que perdem riquesa de varietat lingüística.

### ■ Els signes dels temps, potser?

■ A Oló, del que vosaltres en dieu 'estornudar' nosaltres en diem 'eixivuir'. Quan vaig baixar a estudiar a Manresa, al Peguera, no entenia per què els companys de classe deien 'estornudar'. Pensava que era una assimilació del castellà. Després ja vaig entendre

«Els anys viscuts a l'institut Lluís de Peguera van despertar la meva ambició literària»

«Si no fas un esforç, el llenguatge s'acaba homogeneïtzant. No podem perdre les baules»

Lacetània, tant el juvenil com el d'adults. Quan vaig fer la carrera i vaig començar a fer de professora, continuava escrivint, però no ho presentava enlloc. Poc després d'arribar a Girona, em vaig apuntar a un curs de narrativa que impartia Matthew Tree. I vaig conèixer una colla de gent que, un cop acabat el curs, vam continuar reunint-nos per llegir-nos i parlar.

### ■ Un bon exercici?

■ Quinze anys després, encara ens trobem. Ja ens hem fet amics i ens autodenominem els lletraferits. Fins i tot hem publicat algun conjunt de relats pegats.

### ■ Què hi fa, a Girona?

■ Tenia ganes de canviar d'aires. Jo sóc llicenciada en Filologia Clàssica i vaig estar set anys fent classes a l'IES Llobregat de Sallent. Vaig voler fer un tomb. Ara mateix també estic en un moment així, he demanat una excedència de dos anys a l'institut de Salt, on faig de professora.

### ■ D'aquí surt «La força de les paraules»?

■ Sempre he escrit relats curts, de cinc, deu pàgines. L'any 2010 en vaig escriure un que dona nom al llibre, tot i que aleshores no tenia cap intenció de fer un llibre, a partir d'una paraula que em va dir la meva àvia, *set-i-sap*, que vaig barrejar amb una altra expressió, 'no tens ús de raó'. A la gent li va agradar la manera com parlo del poble, i vaig pensar que seria bona idea fer un conjunt de contes localitzats a Oló a partir de la mirada d'una nena, que sempre és més fàcil de dur al terreny de la fantasia. En vaig fer tres o quatre i els vaig ensenyar als amics.

### ■ I es va animar a fer un llibre?

■ El mes vinent faré cinquanta anys, i m'he regalat una excedència. Volia dedicar una temporada a escriure i ho vaig fer.

L'ACTE

PRESENTACIÓ LITERÀRIA

► LLOC: **llibreria Parcir**. c. Àngel Guimerà, 74. Manresa. ◉ DIA: **avui, a les 20 h.** ◉ ACTE: **Miracle Sala** parlarà del seu llibre «La força de les paraules» en una trobada que presentarà l'escriptor **Llorenç Capdevila**. Entrada lliure.

que no era així. Si no fas un esforç, el llenguatge s'homogeneïtza, sobretot a través dels mitjans. Però jo no vull desaproveitar aquest bagatge. Cal fer un feina d'artesa sense renunciar a l'evolució.

### ■ És pessimista?

■ No, intento ser optimista sempre. No sé què passarà en el futur, però cal que no es perdin les baules, que hi hagi continuïtat.

### ■ Quina és la gènesi de «La força de les paraules»?

■ Jo he escrit sempre, i de jove neta havia guanyat algun premi. Quan feia 2n de BUP, me'n van donar un a Palafrugell que portava el nom de Josep Pla. Hi vaig anar amb Joan Badia i Teresa Just, que eren professors meus al Peguera. A l'institut es va despertar la meva ambició literària.

### ■ Una vocació precoç.

■ M'agradava presentar-me als premis. Recordo que a l'institut en vaig guanyar algun, també el